

Žinių komercinimo galimybių vertinimas: poreikis ir nauda

Rasa Viederytė
KU Plėtros skyriaus vedėja

2014.11.26, Klaipėda

Pranešimo turinys

Kas sukurta
ir veikia

Kas šiuo
metu
kuriamas

Su kokiais
iššūkiomis
susiduriama

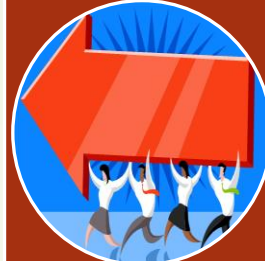
Ko
stokojama

Esminiai
principai –
kokie jie

Ko tikimasi

Koks veiklų
tęstinumas

Auksinė
taisyklė

Kas jau yra sukurta ir veikia...

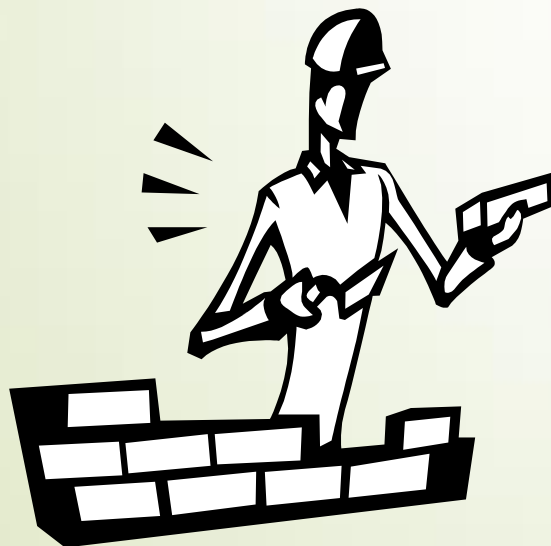
3

- Jūros mokslo ir technologijų centre kuriama MTEP infrastruktūra, veikianti **atviros prieigos principu**.
- 2013 m. Klaipėdos universitetas įsteigė **Technologijų perdavimo ir intelektinės nuosavybės skyrių**, kuris koordinuoja ir skatina glaudų mokslo ir verslo, pramonės bendradarbiavimą.
- Technologijų perdavimo srityje Klaipėdos universitete aktyviai dirbama **aplinkotyros ir technologijų kryptyse**.
- Klaipėdos universitetas aktyviai naudojasi priemone „**Inočekiai LT**“.
- Klaipėdos universitetas siekia aktyviai vykdyti MTEP rezultatų komercinimą, **steigiant naujas įmones**.
- Technologijų perdavimo ir komercializavimo funkcijas Jūrinio slėnio struktūroje taip pat atlieka **Klaipėdos mokslo ir technologijų parkas**.
- Jūrinio slėnio veiklai koordinuoti, efektyviai planuoti ir vystyti yra įsteigta asociacija „**Baltijos slėnis**“, kurios nariai yra mokymo ir mokslo įstaigos, verslo įmonės ar įmonių asociacijos, verslo paramos institucijos, pareiškusios norą dalyvauti kuriant ir plėtojant slėnį.

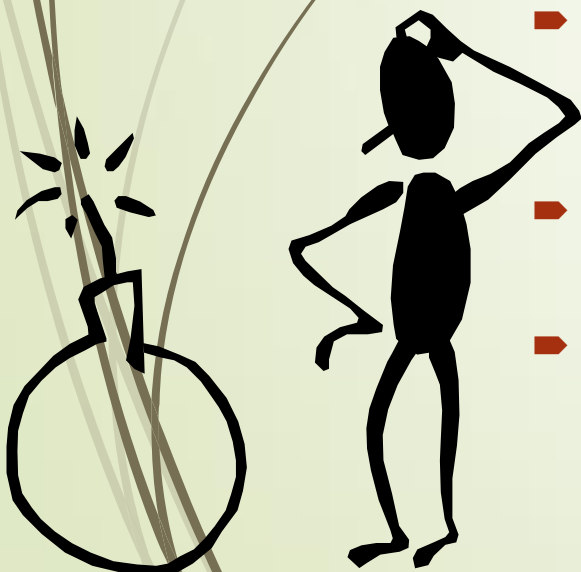
Kas šiuo metu yra kuriama...

- Šiuo metu universitete yra kuriamas sisteminis požiūris į MTEP rezultatų komercinimą ir žinių ir technologijų perdavimą kaip ypač svarbų institucijai procesą.
- Šiuo metu formuojama informacinė žinių ir technologijų duomenų bazė.

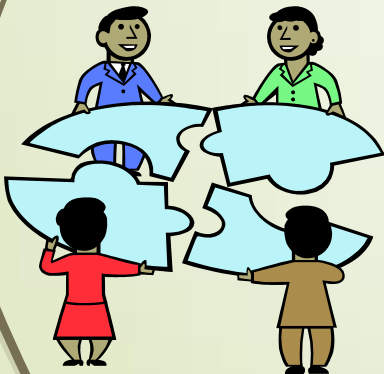
Su kokiais iššūkiais susiduriama?

- Technologijų perdavimas dažnai suprantamas kaip trečioji universitetų misija po studijų ir mokslinės veiklos, ir **tai nėra prioritetas** kasdienėje universitetų veikloje.
- Tuo atveju, jei universitetai patiria išlaidas technologijų perdavimo procesuose (, su retomis išimtimis, **šios išlaidos dažnai negrįžta** su kaupu netgi šiuos procesus išvysčiusiose šalyse.
- Universitetų akademinė kultūra nėra orientuota vien tik į mokslinių tyrimų valorizavimą ar komercinių produktų kūrimą. Pagal dabartines skatinimo schemas, mokslininkai **labiau publikuoja savo atradimus moksliniuose leidiniuose** nei plėtoja mokslinių rezultatų komercinimo schemas.
- Mokslininkų įtraukimas į partnerystę su verslininkais **gali sukelti interesų konfliktą**, kai mokslininkai gali nebepaisyti neutralumo ir objektyvumo principų, pataikaudami vien tik komerciniams interesams.
- Universitetai dažnai **neturi pakankamos informacijos** apie supančios ir pasaulinės rinkos pokyčius, jos skaidrumą, taip pat trūksta technologijų perdavimo profesionalų.
- **Skiriasi** universiteto ir verslo struktūrų organizacinė **kultūra**, verslininkams dažnai **stinga** intelektinės nuosavybės valdymo **kompetencijų ir patirties**.

Ko stokojama?

- *Nėra spartus procesas*
- *Nėra plačiai išvystytas reiškiny*
- *Nėra aiškiai suprantamos procedūros*
- *Nėra suprantama galima tarpinių grandžių pagalba*
- *Nėra aiškus galutinis rezultatas*
- *Nėra vieningos politikos*
- *Nėra ilgalaikės strategijos*
- *Funkcijos yra dubliuojamos*
- *Nėra bendro veiklų plano*
- *Sukurta vidinė konkurencija*

Visa tai neleidžia pasiekti didesnio proveržio ir pasiekti maksimalių rezultatų MTEP rezultatų komercinimo ir žinių ir technologijų perdavimo srityje.

Esminiai principai – kokie jie?

- ▶ principai, reglamentuojantys universiteto MTEP rezultatų komercinimą intelektualinės nuosavybės apsaugos valdymo klausimais,
- ▶ principai, nusakantys Klaipėdos universiteto ir Jūrinio slėnio programą įgyvendinančių institucijų MTEP rezultatų komercinimo ir žinių ir technologijų perdavimo politiką,
- ▶ principai, apibrėžiantys efektyvų ir kūrybišką bendradarbiavimą tarp Klaipėdos universiteto ir Jūrinio slėnio programą įgyvendinančių institucijų ir ūkiskaitinius tyrimus, atliekamus Lietuvos ir užsienio verslo atstovams bei viešajam sektoriui.

[2008 m. Europos komisijos Rekomendacijos dėl intelektualinės nuosavybės valdymo žinių ir technologijų perdavimo, kuriose išdėstytos gairės sėkmingam technologijų perdavimo procesų užtikrinimui universitete].

- Pagrindinė projekto veikla – galimybių studijos parengimas.

Galimybių studijos instituciniai subjektai:

a) VŠĮ Klaipėdos universitetas ir

b) Jūrinio slėnio programos įgyvendinimo partneriai:

- asociacija „Baltijos slėnis“,
- VŠĮ Klaipėdos mokslo ir technologijų parkas,
- Lietuvos aukštoji jūreivystės mokykla,
- Klaipėdos verslo ir technologijų kolegija,
- Gamtos tyrimų centras,
- Lietuvos energetikos institutas,
- VŠĮ „Kosmoso mokslo ir technologijų institutas“,
- valstybinis mokslinių tyrimų institutas Fizinių ir technologijos mokslų centras.

Ko tikimasi?

- bus suformuota ilgalaikė strategija bei politika
- paskatins Klaipėdos universitetą efektyviau ir ekonomiškiau vykdyti MTEP rezultatų komercinimo veiklą ne tik universiteto apimtyje, bet kartu su Jūrinio slėnio partnerinėmis institucijomis

Koks projekto tęstinumas?

- 1. galimybių studijoje numatytų veiksmų, procesų ir etapų, reikalingų MTEP komercializavimo ir žinių ir technologijų perdavimo proceso spartinimui ir optimizavimui, diegimas praktikoje;*
- 2. 5 – 7 metų ilgalaikių MTEP rezultatų komercinimo ir žinių bei technologijų perdavimo veiklos planų įgyvendinimas;*
- 3. Technologijų perdavimo ir intelektinės nuosavybės skyriaus veiklų optimizavimas ir funkcijų plėtra.*

Auksinė taisyklė

- *Vien tik sukurtos ir patvirtintos MTEP rezultatų komercinimo ir žinių ir technologijų perdavimo tvarkos bei atviros prieigos principų taisyklės neduos norimų rezultatų – reikia siekti universitete sukurti aplinką kuo artimesnę ir palankią inovacijų skatinimui ir plėtrai.*

„Genialumas gali padaryti pradžią; baigti privalo kantrus darbas“

H. Manas

Ačiū už dėmesį!..

P.s. Fotonuotrauka daryta daryta žinių ir technologijų perdavimo mokymų metu (įgyvendinant projektą „Technologijų perdavimo gebėjimų ugdymas Lietuvos slėnių mokslo ir studijų institucijose (TP-Uni)“), 2013 m. liepos mėn.